

* مقدمه:

طرح‌های پژوهشی دانشجویی یکی از ابزارهای تحقیقاتی هستند که هدف آنها افزایش قدرت اعتماد به نفس و پرورش قدرت ابداع و ابتکار در راستای خودکفایی کشور و حصول اطمینان نسبی دانشگاه به آشنایی دانش‌آموختگان با روش‌های پیشرفته تحقیق و آخرین دستاوردهای علمی است. بنابراین لازم است دانشجوی در یکی از جنبه‌های رشته تحصیلی خویش به انجام کار تحقیقاتی بپردازد و نتایج آن را ارائه دهد.^(۱)

یک طرح تحقیقاتی، معرف خوبی برای توانایی ذهنی، مهارت‌های تجربی و بالینی، توانایی تحقیق پیرامون یک موضوع مشخص، جمع‌آوری داده‌ها و بحث در مورد گزارش طرح و در نهایت نتیجه‌گیری است. این اعمال همه زنجیره‌هایی از رشد علمی دانشجوی را سبب می‌شوند.^(۲) لذا این طرح با هدف ارزیابی کمی و کیفی پروپوزال و گزارش طرح‌های ارائه شده به کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد.

* مواد و روش‌ها:

در این مطالعه توصیفی داده‌های مربوط به پروپوزال و گزارش طرح‌های تحقیقاتی کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قزوین (به جز پایان‌نامه‌های دستیاری) از ابتدای سال ۱۳۸۲ تا نیمه اول سال ۸۵ توسط برگه واریسی جمع‌آوری شد (۶۸ پروپوزال و ۲۸ گزارش نهایی). پروپوزال‌ها از نظر عنوان، مقدمه و معرفی طرح، بررسی متون، اهداف و فرضیات و غیره به سه گروه با اشکال زیاد، اشکال کم و بدون اشکال تقسیم شدند. گزارش‌ها نیز از نظر عنوان، چکیده، مقدمه، مواد و روش‌ها و غیره به دو گروه بدون اشکال و با اشکال تقسیم شدند. تصمیم‌گیری با اتفاق نظر ارزیابی کنندگان و بر اساس نظر

ارزیابی پروپوزال و گزارش طرح‌های تحقیقاتی دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دکتر مستانه جواهری*، مه‌ری مشاطان**، دکتر مریم رفعتی***

Assessment of students' research proposals and reports in Qazvin UMS
M Javaheri* M Mashatan** M Rafati***

* Abstract

Through a checklist 68 proposals and 28 reports of students' researches submitted to student research committee of QUMS (from 2004 to 2006) were assessed. Most of the researchers (48.5%) were medical students. Most of the teachers (72.1%) were from Faculty of Medicine; of these 17.6% were pharmacologist and 11.8% anatomist. Most of the researches (35.5%) were experimental studies. Only 13.2% of their results were published in journals or seminars. The most weakness of the proposals were in "sampling" and "objectives and hypothesis". The weakness of the reports was evident in "abstract". It seems that teachers must advise their students in writing proposals and reports more than before.

Keywords: Research Design, Medical Research, University Students

* چکیده

این مطالعه به منظور ارزیابی پروپوزال و گزارش طرح‌های تحقیقاتی دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. تمام پروپوزال‌ها (۶۸ مورد) و گزارش نهایی (۲۸ مورد) طرح‌های مصوب سال‌های ۱۳۸۲ تا ۸۵ بررسی شدند. جمع‌آوری داده‌ها با تکمیل برگه واریسی طبق نظر داوران طرح‌ها بود. رشته تحصیلی اکثر مجریان (۴۸/۵٪) پزشکی بود. ۷۲/۱٪ اساتید راهنما از دانشکده پزشکی و رشته تحصیلی آنها در ۱۷/۶٪ موارد فارماکولوژی و ۱۱/۸٪ علوم تشریح بود. از نظر نوع مطالعه، ۳۵/۵٪ طرح‌های تحقیقاتی تجربی بودند. تنها ۱۳/۲٪ طرح‌های تحقیقاتی در مجامع علمی یا مجلات انتشار یافته بودند. بیش‌ترین اشکال پروپوزال‌ها در روش نمونه‌گیری و در اهداف و فرضیات و بیش‌ترین اشکال گزارش‌های نهایی در چکیده بود. به نظر می‌رسد اساتید راهنما باید بر اهمیت نگارش صحیح و علمی پروپوزال و گزارش طرح بر اساس یک چارچوب واحد تأکید نمایند.

کلیدواژه‌ها: طرح پژوهشی، تحقیقات پزشکی، دانشجویان

* استادیار دانشکده دندان‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** کارشناس مسؤل پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** پزشک عمومی

آدرس مکاتبه: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی

E mail: m.javaheri45@yahoo.com